

ACORD

între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind implementarea programului de asistență tehnică și finanțiară în baza unui ajutor finanțiar nerambursabil în valoare de 100 milioane de euro acordat de România Republicii Moldova

Chișinău, 11 februarie 2022

**COPIE CERTIFICATĂ
TEXT ÎN LIMBA ROMÂNĂ**

ACORD

între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind implementarea programului de asistență tehnică și financiară în baza unui ajutor finanțier nerambursabil în valoare de 100 milioane de euro acordat de România Republicii Moldova

Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României, denumite în continuare „Părți”,
Reiterând angajamentul României privind sprijinirea parcursului european al Republicii
Moldova, în conformitate cu *Parteneriatul Strategic pentru integrarea europeană a
Republicii Moldova*;

Luând în considerare relațiile bilaterale speciale bazate pe comunitatea de limbă, cultură
și istorie,

În dorință de a întări aceste relații bilaterale prin intensificarea cooperării în domenii de
interes major și în perspectiva diversificării domeniilor de cooperare,

Amintind necesitatea respectării principiilor statului de drept, a principiilor democratice și
a valorilor europene, inclusiv din perspectiva asigurării drepturilor și libertăților
fundamentale ale omului,

Subliniind angajamentul clar al Republicii Moldova pentru continuarea implementării
proiectelor de cooperare derulate cu România, mai ales a proiectelor strategice de
interconectare Republica Moldova-România,

Având în vedere angajamentul relansat al Republicii Moldova de a continua în mod
consolidat parcursul european,

Reiterând importanța implementării pe deplin a obligațiilor care revin Republicii Moldova
în baza *Acordului de Asociere între Uniunea Europeană și Republica Moldova*, care
include crearea unei Zone de liber schimb aprofundat și cuprinzător,

Având în vedere necesitatea de a acționa pentru o relație în spiritul bunei vecinătăți și
dorința de a implementa proiecte care să contribuie la dezvoltarea Republicii Moldova, în
beneficiul direct al tuturor cetățenilor Republicii Moldova,

Luând în considerare intenția Părților de a întreprinde acțiuni concrete care să vizeze o cât
mai bună coordonare a asistenței, atât în planul relațiilor bilaterale, cât și la nivelul Uniunii
Europene,

Luând în considerare importanța dezvoltării cooperării economice la nivel transfrontalier,
Recunoscând contribuția proiectelor de cooperare bilaterală derulate de România în
Republica Moldova la eforturile de îmbunătățire a condițiilor de viață ale tuturor
cetățenilor Republicii Moldova, indiferent de zona geografică unde locuiesc, limba
vorbită, confesiunea, orientarea politică,

Au convenit după cum urmează:

Articolul 1

Obiectiv și principii

(1) Prezentul Acord are ca obiectiv stabilirea condițiilor și a mecanismelor în baza cărora România poate acorda asistență tehnică și financiară de la bugetul de stat în beneficiul Republicii Moldova.

(2) În aplicarea prezentului Acord, Părțile vor lua de comun acord măsurile necesare pentru realizarea de proiecte care să contribuie la:

- a. intensificarea cooperării între Republica Moldova și România și dezvoltarea Parteneriatului strategic bilateral;
- b. racordarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană prin intermediul României;
- c. promovarea procesului de reforme în spirit european în Republica Moldova;
- d. susținerea procesului de integrare europeană a Republicii Moldova;
- e. impulsionarea dezvoltării Republicii Moldova și reducerea disparităților economice și sociale în Republica Moldova;
- f. creșterea rezilienței Republicii Moldova la factorii destabilizatori.

(3) Părțile vor asigura maximum de transparență și vor acționa pe baza principiilor bunei guvernări, dezvoltării sustenabile și eficienței pe multiple paliere.

Articolul 2

Definiții

Pentru scopurile prezentului Acord:

„Contribuție” desemnează contribuția financiară nerambursabilă acordată de România;

„Program de cooperare” desemnează programul bilateral pentru implementarea acestui Acord, convenit anual sau atunci când se consideră necesar de către Părți;

„Proiect” desemnează un proiect individual convenit de comun acord;

„Activitate” desemnează acțiunile și asistența specifice pentru proiecte;

„Autoritatea de Coordonare Națională” desemnează autoritatea din fiecare stat care are competența de a coordona programul de cooperare;

„Autoritate de certificare” desemnează instituția din Republica Moldova care va transmite către Autoritatea de Coordonare Națională din Republica Moldova rapoarte financiare anuale privind implementarea Acordului;

„Comitetul de coordonare” desemnează o structură interinstituțională, la nivel de secretar de stat, care are scopul de a sprijini Autoritatea de Coordonare Națională în activitatea de analiză, evaluare și monitorizare a implementării proiectelor finanțate prin prezentul Acord;

„Operator de program” desemnează instituția responsabilă pentru gestionarea unui anumit domeniu de cooperare cuprins în prezentul Acord;

„Sectorul energetic” desemnează ansamblul activităților de producere a energiei, de transport, de servicii de sistem, de distribuție și de furnizare și consum eficient al energiei, inclusiv al energiei din surse regenerabile, precum și de înmagazinare a resurselor energetice primare, importul și exportul energiei în raport cu sistemele energetice ale altor state, precum și infrastructurile tehnice aferente acestora;

„Transport și infrastructură de transport” desemnează ansamblul serviciilor de transport și aspectele conexe acestor servicii, căile de comunicații rutiere, feroviare și navale, precum și al instalațiilor și sistemelor aferente, de pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv interconectările cu România și amenajarea pentru navigație a râului Prut/apelor interioare;

„Protecția mediului și combaterea schimbărilor climatice” desemnează ansamblul activităților cu impact nemijlocit asupra protecției mediului și a combaterii schimbărilor climatice în Republica Moldova, inclusiv eliminarea surselor de poluare, îmbunătățirea managementului deșeurilor, adaptarea la schimbările climatice, restabilirea și menținerea ecosistemelor, protejarea biodiversității, reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor.

„Lucrări publice și infrastructură” desemnează ansamblul activităților privind:

- reabilitarea, extinderea, modernizarea și/sau renovarea de construcții aparținând instituțiilor publice din Republica Moldova, inclusiv din domeniul educației sau sănătății, precum și dotarea acestora în funcție de necesități; reabilitarea, extinderea și modernizarea sistemelor, rețelelor, instalațiilor destinate producerii, transportului și furnizării utilităților publice precum apă, canalizare, alimentare cu gaze naturale și/sau energie electrică, iluminat public, infrastructură de transport local (inclusiv transportul pentru elevi), inclusiv proiectarea și execuția de sisteme și rețele noi.

„Întreprinderi mici și mijlocii” desemnează ansamblul activităților și măsurilor menite să sprijine dezvoltarea producției și capacitaților de export către Uniunea Europeană ale întreprinderilor mici și mijlocii din Republica Moldova, în vederea susținerii integrării economice a Republicii Moldova în Piața unică Europeană.

„Independența mass-media” desemnează ansamblul activităților necesare pentru consolidarea independenței mass-media, a caracterului pluralist și liber al acesteia, pentru promovarea libertății de exprimare și gândire, în vederea asigurării dreptului cetățenilor la informare, precum și a combaterii eficiente a dezinformării, ca element important în eforturile de consolidare a rezilienței societale și statele.

„Reforma administrației publice” desemnează ansamblul activităților de restructurare, modernizare, digitalizare, simplificare și profesionalizare a administrației publice, de întărire a competențelor și eficienței aparatului administrativ, precum și de consolidare a capacitații administrative și instituționale.

„Afaceri interne” desemnează totalitatea acțiunilor care vizează:

- componența de ordine și siguranță publică pentru contracararea criminalității transfrontaliere; consolidarea luptei împotriva criminalității cibernetice și a criminalității grave, inclusiv prin dotarea corespunzătoare a forțelor de ordine și personalului specializat din Republica Moldova; protecția infrastructurilor critice;

- componenta anticorupție: consolidarea luptei împotriva corupției în Republica Moldova, cu accent pe capacitatea instituțională în domeniul investigării actelor de corupție;
- componenta intervențiilor în situații de urgență civilă – acțiuni pentru întărirea capacitații instituționale din Republica Moldova de a răspunde la situații de urgență civilă cu accent pe creșterea rezilienței;
- componenta de asistență umanitară acordată în cazul unor situații de urgență – acțiunile întreprinse în cadrul ajutorului de urgență acordat în caz de dezastre, calamități naturale, cu scopul atenuării consecințelor asupra victimelor, inclusiv asistența oferită în procesul de tranzitie de la o situație de criză umanitară către procesele de reabilitare sau reconstrucție.

„Sănătate” desemnează totalitatea acțiunilor de consolidare a serviciilor de sănătate publică din Republica Moldova, inclusiv prin achiziția de echipamente și mijloace de intervenție specifice, îmbunătățirea infrastructurii și a managementului în sănătate, precum și prin acțiuni de pregătire a personalului.

„Educație” desemnează totalitatea acțiunilor de consolidare a sistemului de educație din Republica Moldova și a cooperării bilaterale în domeniu, spre exemplu prin îmbunătățirea infrastructurii de educație din Republica Moldova, inclusiv a infrastructurii din învățământul superior destinată funcționării extensiunilor universitare, achiziționarea de echipamente și mijloace de transport pentru elevi, inclusiv schimbul de bune practici în domenii de interes comun, stagii și cursuri de formare și perfecționare pentru cadre didactice, precum și îmbunătățirea predării în limba română pe teritoriul Republicii Moldova.

„Cultură și patrimoniu” desemnează totalitatea acțiunilor menite să asigure conservarea și promovarea culturii, a patrimoniului și a tradițiilor românești din Republica Moldova, cu o atenție specială pentru promovarea comunității de limbă, cultură și istorie.

„Cercetare” desemnează totalitatea acțiunilor menite să susțină dezvoltarea infrastructurii de cercetare a Republicii Moldova și cooperarea cu România în acest domeniu.

„Turism” desemnează totalitatea acțiunilor pentru dezvoltarea durabilă a turismului în Republica Moldova, inclusiv pentru dezvoltarea și promovarea unei oferte turistice care să pună în valoare patrimoniul turistic, istoric și cultural comun.

„Competitivitate și industrie” desemnează totalitatea acțiunilor pentru promovarea clusterelor în vederea dezvoltării lanțurilor valorice și a transferului tehnologic/înovării și cooperării în domeniul standardizării pentru creșterea competitivității producției industriale pe piața europeană.

Articolul 3

Cuantumul contribuției

- (1) Guvernul României acordă Guvernului Republicii Moldova o contribuție nerambursabilă în valoare de 100 milioane euro, plătibilă pe o perioadă de 7 (șapte) ani de la intrarea în vigoare a prezentului Acord.

(2) Pentru finalizarea proiectelor și activităților aflate în derulare, în vederea asigurării absorbției complete de către Republica Moldova a fondurilor puse la dispoziție de către Guvernul României, implementarea Acordului poate fi prelungită pentru o perioadă de maximum 3 (trei) ani.

(3) Fondurile care nu sunt folosite în perioada de valabilitate a Acordului, respectiv 10 (zece) ani, nu mai pot fi disponibilizate.

Articolul 4

Domenii de cooperare

(1) Părțile sunt de acord să dezvolte cooperarea în următoarele sectoare de activitate:

- a. sectorul energetic;
- b. transport și infrastructură de transport;
- c. protecția mediului și combaterea schimbărilor climatice;
- d. lucrări publice și infrastructură;
- e. întreprinderi mici și mijlocii;
- f. independența mass-media;
- g. reforma administrației publice;
- h. afaceri interne;
- i. sănătate;
- j. educație;
- k. cultură și patrimoniu;
- l. cercetare;
- m. turism;
- n. competitivitate și industrie.

(2) Pentru proiectele de infrastructură din domeniile de cooperare menționate la alin. (1) al acestui articol se vor putea finanța inclusiv studiile de fezabilitate aferente acestora.

Articolul 5

Criterii de evaluare a proiectelor de cooperare

Partea română va proceda la analizarea condițiilor necesare în vederea finanțării proiectelor propuse de Republica Moldova, în baza Acordului, pornind de la premisa că Republica Moldova va lua toate măsurile necesare pentru:

- a. Implementarea obligațiilor decurgând din Parteneriatul strategic pentru integrarea europeană a Republicii Moldova;
- b. Avansarea parcursului european și implementarea pe deplin a obligațiilor asumate în baza Acordului de Asociere încheiat cu Uniunea Europeană, care include crearea

unei Zone de liber schimb aprofundat și cuprinzător, cu accent deosebit, dar nu limitat la acestea, asupra continuării reformelor necesare pentru apropierea de UE, inclusiv în domeniul justiției, combaterii corupției, mediului de afaceri;

- c. Conlucrarea în efortul comun de implementare a proiectelor derulate de România în Republica Moldova, inclusiv din perspectiva: orientării către toți cetățenii Republicii Moldova; monitorizării implementării proiectelor; comunicării publice cu privire la contribuția României; asigurării cofinanțării din partea Republicii Moldova; evaluării periodice a stadiului îndeplinirii obiectivelor asumate de comun acord și clarificării oricărora aspecte de interes apărute în procesul de implementare;
- d. Colaborarea în vederea eliminării riscului de a finanța proiecte sau activități din proiecte care deja au primit sau sunt în curs de a fi selectate pentru a primi finanțare în cadrul altor programe de cooperare europene sau din partea altor donatori;
- e. Cooperarea strânsă cu România în vederea realizării investițiilor durabile de importanță strategică precum interconectările în sfera energiei și a infrastructurii și, în context, adoptarea tuturor măsurilor necesare legate de implementarea pe deplin a legislației referitoare la liberalizarea pieței energetice și de asigurare a capacitatii de distribuție a energiei electrice și a gazelor naturale pe teritoriul Republicii Moldova;
- f. Sprijinirea consolidării și protejării prezenței investiționale a României în Republica Moldova, în conformitate cu tratatele în domeniu dintre cele două părți și obligațiile internaționale ale Republicii Moldova, inclusiv prin crearea unui mecanism transparent pentru comunicarea oportunităților de afaceri;
- g. Consolidarea comunității de limbă, cultură și istorie.

Articolul 6

Autorități competente

(1) În scopul aplicării dispozițiilor prezenterii Acord, sunt desemnate următoarele autorități publice:

a. Autoritățile de Coordonare Națională:

- pentru Republica Moldova: Cancelaria de Stat;
- pentru România: Cancelaria Prim-Ministrului;

b. Comitetele de coordonare la nivelul fiecărei Părți;

c. Operatorii de program, stabiliți;

În Republica Moldova:

- la nivelul Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, pentru domeniile „sectorul energetic”, „transport și infrastructură de transport” și „lucrări publice”;
- la nivelul Ministerului Mediului, pentru domeniul „protecția mediului și combaterea schimbărilor climatice”;

- la nivelul Cancelariei de Stat, pentru domeniile „reforma administrației publice” și „independență mass-media”;
- la nivelul Ministerului Afacerilor Interne pentru domeniul „afaceri interne”;
- la nivelul Ministerului Economiei pentru domeniile „competitivitate și industrie”, „întreprinderi mici și mijlocii”;
- la nivelul Ministerului Sănătății pentru domeniul „sănătate”;
- la nivelul Ministerului Educației și Cercetării pentru domeniile „educație” și „cercetare”;
- la nivelul Ministerului Culturii pentru domeniile „cultură și patrimoniu” și „turism”;

În România:

- la nivelul Ministerului Energiei, pentru domeniul „sectorul energetic”;
- la nivelul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, pentru domeniul „transport și infrastructură de transport”;
- la nivelul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, pentru domeniul „protecția mediului și combaterea schimbărilor climatice”;
- la nivelul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, pentru domeniile „lucrări publice” și „reforma administrației publice”;
- la nivelul Ministerului Afacerilor Interne pentru domeniul „afaceri interne”;
- la nivelul Ministerului Economiei pentru domeniul „competitivitate și politică industrială”;
- la nivelul Ministerului Antreprenoriaului și Turismului pentru domeniile „întreprinderi mici și mijlocii” și „turism”;
- la nivelul Ministerului Afacerilor Externe pentru domeniul „independență mass-media”;
- la nivelul Ministerului Sănătății pentru domeniul „sănătate”;
- la nivelul Ministerului Educației pentru domeniul „educație”;
- la nivelul Ministerului Culturii pentru domeniul „cultură și patrimoniu”;
- la nivelul Ministerului Cercetării, Înovației și Digitalizării pentru domeniul „cercetare”.

(2) În cazul modificării Autorităților de Coordonare Națională sau Operatorilor de program, Părțile vor informa despre acest lucru în cel mai scurt timp, pe canalele diplomatice.

Articolul 7

Autoritățile de Coordonare Națională

(1) Autoritățile de Coordonare Națională desemnate de Părți au responsabilitatea privind atingerea obiectivelor de ansamblu ale Acordului, precum și în ce privește implementarea Acordului.

La nivelul fiecărei Autorități de Coordonare Națională se desemnează un Punct de contact pentru facilitarea dialogului și schimbului de informații în scopul implementării Acordului.

(2) Autoritatea de Coordonare Națională din Republica Moldova înaintează Autorității de Coordonare Națională din România, spre examinare, liste conținând proiectele concrete de investiții pentru care se solicită finanțare. Autoritatea de Coordonare Națională din Republica Moldova are responsabilitatea exclusivă în privința necesității și oportunității implementării acestor proiecte.

Proiectele vor fi definite de Autoritatea de Coordonare Națională din Republica Moldova pe baza unor note-concept individuale, care vor include cel puțin următoarele informații: descrierea proiectului, o evaluare succintă a acestuia, descrierea obiectivelor urmărite prin proiect și a impactului acestuia, necesarul de resurse/finanțare, inclusiv cofinanțarea din Partea Republicii Moldova, metode de asigurare a vizibilității și mediatizării investiției, informații despre eventuali parteneri în proiect, modalitățile de monitorizare a implementării, precum și estimări privind posibile dificultăți.

(3) Contribuția financiară asigurată de Partea din Republica Moldova nu poate fi mai mică de 5% din cheltuielile eligibile pentru fiecare proiect în parte. Aceasta va fi ajustată în funcție de decizia privind quantumul de finanțare de către România luată de Operatorul de program din România pentru fiecare proiect în parte, în conformitate cu prevederile art. 10, alin. (3).

(4) În formularea propunerilor de proiecte, Autoritatea de Coordonare Națională din Republica Moldova va avea răspunderea exclusivă în ceea ce privește evitarea dublei finanțări din alte surse a proiectelor în integralitate sau a anumitor activități din cadrul acestora.

Autoritatea de Coordonare Națională din Republica Moldova ia măsuri pentru a elibera riscul de a finanța proiecte sau activități din proiecte care deja au primit sau sunt în curs de a fi selectate pentru a primi finanțare în cadrul altor programe de cooperare europene în care cele două state participă în perioadele 2007-2013, 2014-2020, 2021-2027 (POC ROUAMD, POC ROMD, Interreg NEXT Republica Moldova-România, Bazinul Mării Negre, Dunărea).

În vederea evitării dublei finanțări, Partea din Republica Moldova va informa Partea română în avans dacă au fost solicitate sau obținute din partea altor donatori finanțări pentru aceste proiecte în integralitate sau pentru activități ale acestora.

(5) Autoritățile de Coordonare Națională conțin anual Programe de cooperare, conținând lista proiectelor propuse de Autoritatea de Coordonare Națională din Republica Moldova și aprobată spre finanțare de Comitetul de coordonare din România.

(6) Autoritatea de Coordonare Națională din România va elabora și va pune la dispoziția Autorității de Coordonare Națională din Republica Moldova un Manual de identitate vizuală aferent proiectelor finanțate total sau parțial în cadrul acestui Acord. Autoritatea de Coordonare Națională din Republica Moldova va lua toate măsurile pentru a se asigura că investițiilor realizate prin Acord li se asigură o vizibilitate adecvată, conform Manualului de identitate vizuală.

(7) Autoritatea de Coordonare Națională din Republica Moldova are obligația de a înainta Autorității de Coordonare Națională din România, de două ori pe an (semestrial), un raport care va conține informații despre stadiul implementării și rezultatele proiectelor finanțate în baza prezentului Acord. Rapoartele vor conține, de asemenea, o informare asupra acțiunilor desfășurate pentru asigurarea vizibilității investițiilor realizate de Partea română prin implementarea proiectelor finanțate prin Acord.

(8) Autoritatea de Coordonare Națională din Republica Moldova transmite către Autoritatea de Coordonare Națională din România raportul anual întocmit de Autoritatea de certificare din Republica Moldova.

(9) Autoritatea de Coordonare Națională din România poate solicita informații și clarificări suplimentare privind rapoartele menționate la al. (7) și (8) ale acestui articol. În aceste cazuri, Autoritatea de Coordonare Națională din Republica Moldova va oferi în termen de 2 (două) luni informațiile solicitate, prin rapoarte adiționale.

(10) Părțile vor organiza consultări bilaterale interministeriale, la nivelul Autorităților de Coordonare Naționale, ori de câte ori se consideră necesar, în vederea identificării modalităților optime de colaborare în interes reciproc în scopul maximizării impactului asistenței nerambursabile oferite de România.

Articolul 8

Comitetele de coordonare

(1) În scopul asigurării implementării eficiente și judicioase a Acordului, la nivelul fiecărei Părți se constituie un Comitet de coordonare pentru a sprijini Autoritatea de Coordonare Națională în activitatea de analiză, evaluare și monitorizare a implementării proiectelor finanțate prin prezentul Acord.

(2) a. La nivelul Părții române Comitetul de coordonare este alcătuit dintr-un reprezentant cu rang de secretar de stat din partea:

- Cancelariei Prim-Ministrului – președintele Comitetului;
- Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației;
- Ministerului Afacerilor Externe;
- Ministerului Energiei;
- Ministerului Transporturilor și Infrastructurii;
- Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor;
- Ministerului Sănătății;

- Ministerului Educației;
 - Ministerului Culturii;
 - Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării;
 - Ministerului Economiei;
 - Ministerului Antreprenorialului și Turismului;
 - Ministerului Afacerilor Interne.
- b. Comitetul de coordonare se reunește cel puțin semestrial, la convocarea reprezentantului Cancelariei Prim-Ministrului.
- c. Comitetul de coordonare al Părtii române:
- aprobă notele-concept ale proiectelor înaintate de Operatorii de program pentru fiecare proiect primit din partea Autorității de Coordonare Națională din Republica Moldova;
 - în baza acestor note-concept, stabilește și aprobă lista proiectelor propuse spre finanțare de Operatorii de program;
 - transmite Autorității de Coordonare Națională din România lista proiectelor aprobate, în vederea încheierii Programelor de cooperare cu Autoritatea de Coordonare Națională din Republica Moldova;
 - aprobă notele de evaluare ale Operatorilor de program în legătură cu rapoartele înaintate de Autoritatea de Coordonare Națională din Republica Moldova, în conformitate cu dispozițiile art. 7 al. (7) și (8) și le transmite mai departe Autorității de Coordonare Națională din România împreună cu eventuale propunerি și observații suplimentare.

(3) La nivelul Părtii din Republica Moldova, Comitetul de coordonare este condus de Secretarul general al Guvernului și este compus dintr-un reprezentant cu rang de secretar de stat din partea:

- Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale;
- Ministerului Mediului;
- Ministerului Afacerilor Interne;
- Ministerului Economiei;
- Ministerului Sănătății;
- Ministerului Educației și Cercetării;
- Ministerului Culturii;
- Ministerului Finanțelor
- Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene

Articolul 9

Operatorii de program din Partea României

Operatorii de program au următoarele responsabilități:

(1) Analizează notele-concept ale proiectelor primite de Autoritatea de Coordonare Națională din România din partea Autorității de Coordonare Națională din Republica Moldova, potrivit domeniilor de responsabilitate definite conform art. 6 alin. (1) lit. c.

Aceste note vor conține:

- descrierea proiectului propus spre finanțare;
- o evaluare succintă care să includă o evidență a oportunității proiectului, a avantajelor/beneficiilor estimate a fi obținute prin implementarea proiectului, precum și a riscurilor previzionate cum ar fi: factorii previzibili care ar putea duce la întârzierea/sistarea proiectului, afectarea eficienței acestuia, precum și alte riscuri (ex. returnarea de fonduri);
- descrierea obiectivelor urmărite prin proiect;
- descrierea impactului de etapă;
- prezentarea de informații privind necesarul de resurse / finanțare, inclusiv cofinanțarea din partea Republicii Moldova;
- o evaluare a modului în care se va asigura vizibilitatea și mediatizarea investiției: modalitatea de promovare în rândul populației din Republica Moldova a beneficiilor proiectului și a contribuției directe a României la realizarea acestuia;
- informații despre eventuali parteneri în proiect: entitățile din Republica Moldova (una sau mai multe) previzionate a implementa proiectul sau cu care se cooperează în implementarea acestuia;
- informații despre modul în care se va face monitorizarea implementării proiectului: metodele aplicate / propuse pentru: (1) a contracara risurile; (2) a corecta / ameliora parametrii de derulare ai proiectului; (3) a genera implicarea partenerilor de implementare și/sau (4) a asigura informarea părții române cu privire la stadiul în care se află proiectul;
- informații cu privire la eventuale probleme: în baza experiențelor anterioare;
- elemente relevante pentru identificarea spațială a localizării proiectului propus (harta, coordonate);
- descrierea impactului asupra factorilor de mediu, evaluarea succintă a proiectului din punct de vedere al atenuării/adaptării la schimbările climatice.

(2) Solicită, în analiza notelor-concept, informațiile și clarificările suplimentare necesare, prin intermediul Punctului de contact constituit la nivelul Autorității de Coordonare Națională din România. În aceste cazuri, Autoritatea de Coordonare Națională din Republica Moldova va lua măsuri pentru a oferi informațiile solicitate în termen de 1 (o) lună de la data primirii solicitării de la Punctul de contact al Părții române.

(3) În urma analizei, selectează proiectele eligibile a primi finanțare cu respectarea obiectivelor enunțate la art. 1 alin. (2) și redactează o notă cu elemente definitorii pentru fiecare proiect eligibil în parte, care va conține inclusiv aspecte legate de încadrarea acestora într-un anumit domeniu de cooperare.

(4) Transmit lista cu proiectele eligibile, împreună cu notele pentru fiecare proiect eligibil în parte, Autorității de Coordonare Națională din România, în vederea aprobării de către Comitetul de coordonare.

(5) Se vor asigura că va fi rezervată obligatoriu o sumă din fondurile acordate prin Acord pentru activitățile de asigurare a vizibilității investițiilor realizate de Partea română prin finanțarea proiectelor de cooperare. Suma rezervată în acest scop nu va depăși 2% din valoarea contribuției României pentru fiecare proiect în parte.

(6) În vederea asigurării de către Partea română a asistenței tehnice în implementarea proiectelor, se vor asigura că în acest scop va fi rezervată obligatoriu o sumă din fondurile acordate prin Acord, care nu poate însă depăși 2% din valoarea contribuției României pentru fiecare proiect în parte.

(7) Elaborează note de evaluare în legătură cu rapoartele înaintate de Autoritatea de Coordonare Națională din Republica Moldova în conformitate cu dispozițiile art. 7 al. (7) și (8) și le transmite Autorității de Coordonare Națională din România în vederea aprobării de către Comitetul de coordonare.

Articolul 10

Programele de cooperare

(1) Asistența nerambursabilă acordată de România Republicii Moldova este implementată prin intermediul Programelor de cooperare.

(2) Programele se constituie pe baza proiectelor propuse de Autoritatea de Coordonare Națională din Republica Moldova și aprobată spre finanțare de Comitetul de coordonare din România în condițiile art. 7, 8 și 9.

(3) Contribuția financiară asigurată de Partea română nu poate depăși, pentru fiecare proiect în parte, 95% din cheltuielile eligibile aferente proiectului, Partea din Republica Moldova urmând să asigure cofinanțarea corespunzătoare. Operatorul de program din România va stabili quantumul finanțării acordate în cuprinsul acestei limite, în funcție de coordinate precum: elementele tehnice și financiare din nota-concept; sustenabilitatea proiectului; beneficiile sociale și economice ale proiectului.

Articolul 11

Implementarea Programelor de cooperare

(1) Pentru a facilita implementarea Programelor de cooperare, Guvernul Republicii Moldova va scuti:

- de impozite, taxe și orice alte plăti, echipamentele și materialele furnizate de partenerii români de proiect, publici sau privați, finanțate din contribuție;
- experții români, persoane fizice sau juridice, care execută contracte finanțate din contribuție, de plata impozitului pe profit și a impozitului pe venit în Republica Moldova și de la plata oricărora impozite, taxe și orice alte plăti pentru bunurile

- personale și pentru echipamentele și materialele neconsumabile admise temporar în Republica Moldova necesare pentru implementarea proiectelor;
- de impozite, taxe și orice alte plăți pentru diverse produse, materiale sau echipamente, în cadrul realizării de exporturi de ajutor umanitar.
- (2) Guvernul Republicii Moldova va acorda autorizațiile necesare pentru executarea construcțiilor realizate parțial sau total prin intermediul acestui Acord, precum și pentru importul echipamentelor și al materialelor necesare pentru implementarea Programelor de cooperare.
- (3) Părțile vor lua măsurile necesare pentru a permite persoanelor care participă la activitățile proiectelor să intre și să aibă drept de sedere în celălalt stat pe durata realizării proiectului.
- (4) Partea română poate decide, în consultare cu partea din Republica Moldova, ca o parte din contribuția să să fie de natură materială, din producție internă a României, în conformitate cu necesitățile obiective pentru implementarea fiecărui proiect în parte și cu respectarea legislației naționale și europene în domeniul achizițiilor publice. În acest caz, valoarea contribuției materiale va fi dedusă din finanțarea acordată în baza Acordului, cu luarea în considerare a prețului pieței din România. Partea din Republica Moldova va acorda în acest caz facilitățile stipulate la alin. (1) al acestui articol, inclusiv scutirea de orice impozite, taxe și alte plăți aplicabile.
- (5) Partea din Republica Moldova se angajează să asigure licitații deschise pentru activități din proiecte, pentru companiile din cele două state.
- (6) Întreaga corespondență dintre Părți legată de acest Acord se va desfășura prin canale diplomatice.

Articolul 12

Autoritatea de certificare din Republica Moldova

- (1) Autoritatea de certificare pentru scopul prezentului Acord se constituie la nivelul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, inclusiv instituțiile din subordine.
- (2) Autoritatea de certificare are următoarele responsabilități:
- a. Transmite către Autoritatea de Coordonare Națională din Republica Moldova rapoarte financiare anuale care să certifice că:
 - rezumatul cheltuielilor eligibile aferente proiectelor este conform documentelor justificative;
 - documentele justificative au fost examineate și au fost declarate autentice, corecte și exacte;
 - rezumatul cheltuielilor eligibile este bazat pe date contabile verificabile, care respectă principiile și metodologiile contabile general acceptate;
 - există un mecanism de audit adecvat.

b. Asigură rambursarea către Partea română a sumelor rămase neutilizate în execuția proiectelor cuprinse în Programele de cooperare.

Articolul 13

Auditul

(1) Autoritatea de Coordonare Națională din România contractează anual, din fondurile puse la dispoziție de România prin Acord, servicii de audit extern pentru investițiile realizate prin Acord în anul precedent. Auditul se va realiza în baza unei metodologii folosite de regulă în proiecte similare derulate de parteneri internaționali de dezvoltare ai Republicii Moldova.

(2) Autoritatea de Coordonare Națională din România prezintă concluziile Raportului de audit Autorității de Coordonare Națională din Republica Moldova, pentru implementarea măsurilor și recomandărilor indicate.

(3) Autoritatea de Coordonare Națională din Republica Moldova va informa, în termen de 1 (o) lună de la primirea concluziilor Raportului, cu privire la acțiunile întreprinse în vederea implementării măsurilor și recomandărilor menționate la alin. (2), precum și cu privire la termenul stabilit în acest sens. În termen de 1 (o) lună de la împlinirea acestui termen, va prezenta Autorității de Coordonare Națională din România un raport care să certifice implementarea măsurilor și recomandărilor operațiunii de audit.

Articolul 14

Dispoziții finale

(1) Orice dispută referitoare la aplicarea și interpretarea prezentului Acord va fi soluționată pe cale diplomatică prin consultări.

(2) Prezentul Acord va intra în vigoare la data ultimei notificări prin canale diplomatice prin care părțile confirmă îndeplinirea procedurilor interne legale necesare pentru intrarea sa în vigoare.

(3) Orice amendament la prezentul Acord va fi înaintat celeilalte părți în formă scrisă pentru negociere și va intra în vigoare în conformitate cu prevederile alineatului (2) al acestui articol.

(4) Prezentul Acord încețează cu efecte depline la momentul absorbtiei complete de către Republica Moldova a fondurilor puse la dispoziție prin intermediul său, dar nu mai devreme de 10 (zece) ani de la data intrării în vigoare în conformitate cu alineatul (2).

(5) Prezentul Acord poate fi denunțat de oricare dintre Părți, prin transmiterea unei notificări în acest sens, pe cale diplomatică, celeilalte Părți. În caz de denunțare, Acordul își va închela valabilitatea în termen de șase luni de la data transmiterii notificării de denunțare.

(6) În cazul încetării valabilității Acordului, prevederile lui vor fi în continuare aplicabile cu privire la proiectele și activitățile convenite în perioada sa de valabilitate până la executarea lor integrală.

Semnat la Chișinău, la 11 februarie 2022, în două exemplare originale, în limba română.

Pentru
Guvernul Republicii Moldova

Natalia GAVRILIȚA
Prim-ministru

Pentru
Guvernul României

Nicolae-Ionel CIUCA
Prim-ministru

N. Gavrilă

N. Ciucă

Prin prezenta confirm că textul alăturat este o copie autentică a Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind implementarea programului de asistență tehnică și financiară în baza unui ajutor finanțier nerambursabil în valoare de 100 milioane de euro acordat de România Republicii Moldova (Chișinău, 11 februarie 2022), originalul căreia este depozitat la Arhiva Tratatelor a Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene.

Violeta AGRICI,
Şef al Direcției Drept Internațional a
Ministerului Afacerilor Externe și
Integrării Europene